

LIFE-CLIMCOOP

Jógyakorlat gyűjtemény

A jógyakorlat gyűjtemény célja és tartalma

Cél

- magyar városok és vállalatok közös alkalmazkodásának további támogatása

Tartalom

- LIFE-CLIMCOOP megvalósult jógyakorlatai
- tanulmányutak tapasztalatai
- követő városok jógyakorlatai
- külföldi és hazai jógyakorlatok

Szakértők

- HungaroMet NAK
- KÖVET Egyesület

A jógyakorlat gyűjtemény módszertana

- **Első lépés:** potenciális jógyakorlatok körének, forrásainak összegyűjtése
- **Második lépés:** az jógyakorlat tématerület szerinti csoportosítása

Szélsőségesen
csapadékos és
vízhiányos időszakok

Emberi egészséget
veszélyeztető
hőhullámok

Épületállományt
veszélyeztető
viharkárok

Természeti értékek
védelme,
zöldterületek
állapotjavítása

Szemléletformálás,
klímatudatosság

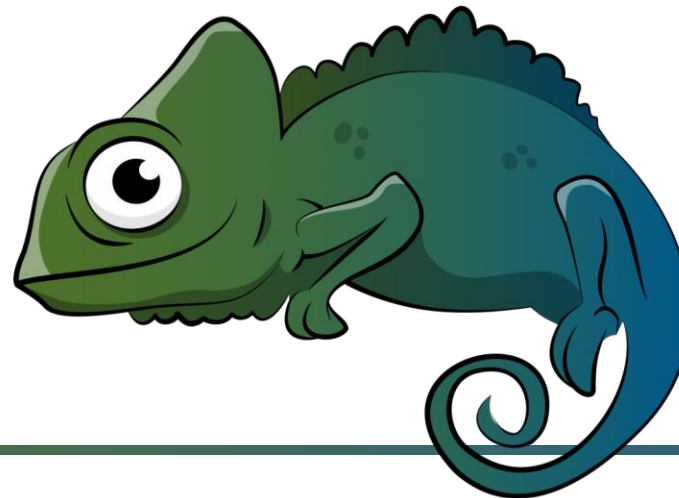
Klímaalkalmazkodási
tervezés és
együttműködések

A jógyakorlat gyűjtemény felépítése

Általános összefoglaló +
célok, logikai felépítés és
módszertan ismertetése

Kidolgozott jógyakorlatok
tematikus rendszerezése

Táblázatos összefoglaló +
további jógyakorlat
gyűjtemények ajánlása

Jógyakorlat példa: Esőkertek Tatán

Székhelyen csapadékos és vízhiányos időszakok	Érdeklődés, érdeklődés, érdeklődés	Érdeklődés, érdeklődés, érdeklődés	Terminálisan érdeklődés, érdeklődés, érdeklődés	Szereklődés, érdeklődés, érdeklődés	Környezetvédelem, érdeklődés, érdeklődés

Megjegyzés: Csak azokat a rubrikákat szükséges beszínezni a fenti színekkel, amelyekhez az adott jógyakorlat kapcsolódik (a többi fehérben marad), emellett annak a tematikának a nevét szükséges félkövérrel kiemelni, amelyhez az adott jógyakorlat leginkább kapcsolódik.

1. A jógyakorlat neve

Helyszín	A jógyakorlat helyszíne (ország, megye, város, vállalat)
Finanszírozás	A jógyakorlat pénzügyi forrása (pl. EU-s projekt/pályázat, saját költségvetés)
Megvalósítás ideje/időtávja	A jógyakorlat megvalósításának éve(i)
Elérhetőség/bővebb információ	A jógyakorlat internetes elérhetősége (weboldal)

Projekt leírása:

A jógyakorlat részletes leírása, amely tartalmazza a projekt célját, (műszaki) paramétereit, a működési elvet, valamint egy kapcsolódó képet a megvalósult intézkedésről.

Kihívás:

A jógyakorlat megvalósításának szükségességét kiváltó probléma rövid, egy bekezdésnyi összefoglaló kifejtése.

Válaszlépés:

A fentebb felvázolt kihívás megoldására alkalmazott konkrét válaszlépés/intézkedés rövid, egy bekezdésnyi kifejtése.

Székhelyen csapadékos és vízhiányos időszakok	Érdeklődés, érdeklődés, érdeklődés	Érdeklődés, érdeklődés, érdeklődés	Terminálisan érdeklődés, érdeklődés, érdeklődés	Szereklődés, érdeklődés, érdeklődés	Környezetvédelem, érdeklődés, érdeklődés

Esőkertek Tatán

Helyszín	Magyarország, Tata Város Önkormányzata
Finanszírozás	Belügyminisztérium (klímaalkalmazkodást és természetes vízmegtartást ösztönző) Önkormányzati Pályázati Program
Megvalósítás ideje/időtávja	2023
Elérhetőség/bővebb információ	https://tata.hu/esokertek-letesulnek-a-nadas-utcaban/

Projekt leírása: Tata Város Önkormányzata abban a 14 sikeresen pályázó települési önkormányzat között volt, amelyek a 86 jelentkező közül az elmúlt évben támogatást nyertek a Belügyminisztérium által koordinált klímaalkalmazkodást és természetes vízmegtartást ösztönző Önkormányzati Pályázati Programon. A pályázat keretében olyan innovatív, újszerű ötletekkel pályázhattak az önkormányzatok, melyek az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, illetve a visszattartást segítik elő helyi, kistérségi beavatkozások formájában. A város a pályázat során közel 3 millió forint támogatást nyert el és összességében a projekt mintegy 15 millió forintból valósult meg. A pályázat fő célja esőkertek kialakítása volt a Nádas utca területén. Az esőkertek létrehozásának előnyei közé tartozik, hogy mérséklék az intenzív csapadékesemények következtében fellépő belterületi elöntések okozta károkat, illetve a lehullott esővizet elraktározzák és folyamatosan hasznosítják, így szárazabb, csapadégmentes időszakban sem szükséges állandóan locsolni. Alkalmazásuk mellett szól még, hogy az esőkertek a hagyományos kerti megoldásokkal szemben jóval kisebb mértékű gondozást igényelnek. Az esőkertekbe általában lágú és fűszárú növények is kerülnek, viszont a Nádas utcában a szűkebb közterületi rész és az erőteljes közművesítés miatt elsősorban lágyszárúakat és törpecserjéket ültettek. Mivel az útfelületre káros anyagok is kerülhetnek, így egy homokos keverék került a kertek altalajába, ami gyakorlatilag megszüri az esetleges káros anyagokat, melyeket az esőkertekben élő gombák és baktériumok lebontanak. Továbbá a projektnek fontos célja a szemléletformálás is, ennek részeként az újhégyi bölcsődében zajlottak előadások a víz városi környezetben betöltött szerepéről, valamint az esőkertépítés folyamatáról. Emellett egy tájékoztató kiadvány is megjelenik annak érdekében, hogy minél többen megismerkedhessenek az esőkertekkel, és segítséget kapjanak saját kertek kialakításához.

Kihívás: A klímaváltozás okozta extrém vízhiány, amelyet 2022 nyarán megtapasztalt Tata Város Önkormányzata felhívta a településvezetés figyelmét arra, hogy települési szinten is kiemelt jelentőségű az éghajlatváltozás következményeihez való alkalmazkodás. A városban, Újhégy városrészben új bölcsőde épült azonban a beruházáshoz kapcsolódó új útfelület mentén meg kellett oldani a csapadékvíz-elvezetést, ugyanis a helyszínen nem volt megfelelő befogadó a csapadékvíznek, így alternatív megoldásban kellett gondolkodnia a városvezetésnek.

Válaszlépés: A városvezetés a probléma megoldását ún. esőkertek kialakításával valósította meg, amelyek képesek csökkenteni az intenzív csapadékesemény kárait, illetve elraktározzák a vizet a csapadékhányos, aszályos ideje alatt.

Jógyakorlat tematika és alapadatok

Szélsőségesen csapadékos és vízhiányos időszakok	Emberi egészséget veszélyeztető hőhullámok	Épületállományt veszélyeztető viharkárok	Természeti értékek védelme, zöldterületek állapotjavítása	Szemléletformálás, klímatudatosság	Klímaalkalmazkodási tervezés és együttműködések
Esőkertek Tatán					
Helyszín	Magyarország, Tata Város Önkormányzata				
Finanszírozás	Belügyminisztérium (klímaalkalmazkodást és természetes vízmegtartást ösztönző) Önkormányzati Pályázati Program				
Megvalósítás ideje/ időtávja	2023				
Elérhetőség/bővebb információ	https://tata.hu/esokertek-letesulnek-a-nadas-utcaban/				

Projekt leírása: Tata Város Önkormányzata abban a 14 sikeresen pályázó települési önkormányzat között volt, amelyek a 86 jelentkező közül az elmúlt évben támogatást nyertek a Belügyminisztérium által koordinált klímaalkalmazkodást és természetes vízmegtartást ösztönző Önkormányzati Pályázati Programon. A pályázat keretében olyan **innovatív, újszerű ötletekkel pályázhattak az önkormányzatok, melyek az éghajlatváltozáshoz való alkalmazkodást, illetve a víz visszatartást segítik elő helyi, kisléptékű beavatkozások formájában.**

A város a pályázat során közel 3 millió forint támogatást nyert el és összességében a projekt mintegy 15 millió forintból valósult meg. **A pályázat fő célja esőkertek kialakítása volt a Nádas utca területén. Az esőkertek létrehozásának előnyei közé tartozik, hogy mérséklék az intenzív csapadékesemények következtében fellépő belterületi elöntések okozta károkat, illetve a lehullott esővizet elraktározzák és folyamatosan hasznosítják, így szárazabb, csapadékmentes időszakban sem szükséges állandóan locsolni.** Alkalmazásuk mellett szól még, hogy az esőkertek a hagyományos kerti megoldásokkal szemben jóval kisebb mértékű gondozást igényelnek. Az esőkertekbe általában lágyszárú növények is kerülnek, viszont a Nádas utcában a szűkebb közterületi rész és az erőteljes közművesítés miatt elsősorban lágyszárúakat és törpecserjéket ültettek. Mivel az útfelületre káros anyagok is kerülhetnek, így egy homokos keverék került a kertek altalajába, ami gyakorlatilag megszűri az esetleges káros anyagokat, melyeket az esőkertekben élő gombák és baktériumok lebontanak. **Továbbá a projektnek fontos célja a szemléletformálás is, ennek részeként az újhegyi bölcsődében zajlottak előadások a víz városi környezetben betöltött szerepéről,** valamint az esőkertépítés folyamatáról. Emellett egy tájékoztató kiadvány is megjelenik annak érdekében, hogy minél többen megismerkedhessenek az esőkertekkel, és segítséget kapjanak saját kertek kialakításához.

Jógyakorlat kihívások és megoldások

Kihívás: A klímaváltozás okozta extrém vízhiány, amelyet 2022 nyarán megtapasztalt Tata Város Önkormányzata felhívta a településvezetés figyelmét arra, hogy települési szinten is kiemelt jelentőségű az éghajlatváltozás következményeihez való alkalmazkodás. **A városban, Újhegy városrészben új bölcsőde épült azonban a beruházáshoz kapcsolódó új útfelület mentén meg kellett oldani a csapadékvíz-elvezetést,** ugyanis a helyszínen nem volt megfelelő befogadó a csapadékvíznek, így alternatív megoldásban kellett gondolkodnia a városvezetésnek.

Válaszlépés: A városvezetés a probléma megoldását az ún. **esőkertek kialakításával valósította meg,** amelyek képesek csökkenteni az intenzív csapadékesemény kárait, illetve elraktározzák a vizet a csapadékhiányos, aszályos ideje alatt.

Jógyakorlat gyűjtemény elérhetősége

A jogyakorlat gyűjtemény elérhetősége: <https://life-climcoop.hu/tudastransfer/>

Ha ajánlanának saját jogyakorlatot a gyűjteményünkbe, akkor azt az **kiss.g@met.hu** e-mail címen keresztül tehetik meg, 2024. március 1-ig!

Kiss Gábor

Klímapolitikai szakértő és stratégiai tervezési munkacsomag vezető

Köszönöm a figyelmet!

kiss.g@met.hu

1024 Budapest, Kitaibel Pál u. 1.

+36 70 592 6468

www.life-climcoop.hu

A projekt az Európai Unió LIFE programjának támogatásával valósul meg.

MISKOLCI
EGYETEM
UNIVERSITY OF MISKOLC

